

Københavns Universitet

Der findes ingen naturlig seksualitet

Mohr, Sebastian

Published in:
Dagbladet Information

Publication date:
2012

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Mohr, S. (2012). Der findes ingen naturlig seksualitet. *Dagbladet Information*, 68(079), 18-19.

Kronik

Der findes ingen naturlig seksualitet

Homoseksuelle ægteskaber er naturstridige, påstår kritikerne af homoseksuelle vielser. Men det er en samfundsskabt – ikke en naturskabt – forestilling. Faktisk blev det heteroseksuelle parforhold først synonym med det normale i det tidlige 20. århundred. Indtil da havde begæret langt friere tøjler

af Sebastian Mohr

Virkeligheden er, at vi er skabt som mand og kvinde, som han og hun, ellers ville verden være øde. Den danske lovgivning er indrettet efter dette naturgivne, at mennesket er to køn.»

Sådan sagde tidligere Birthe Rønn Hornbech (V) for nylig ved Venstres møde om regeringens forslag om at åbne Den Danske Folkekirke for vielser af lesbiske og bøsere.

Ifølge hende er den nuværende danske lovgivning, som udelukker at to mænd eller to kvinder må gifte sig i kirken, altså indrettet efter det naturgivne.

Når politikere refererer til naturen for at retfærdiggøre lovgivningen, gør man bedst i at stille sig kritisk. Lovgivning er i bund og grund et sæt retningslinjer og regler, som ved hjælp af sociale institutioner regulerer samfundet. Love og regler er med andre ord et produkt af de sociale relationer samfundet består af, de er ikke naturens frembringelser.

Når naturen bliver brugt som en del af et politisk argument, peger det med andre ord på, at politikkerne har forladt, hvad man kunne kalde informeret tænkning.

Birthe Rønn Hornbech er langt fra alene med sin forkærlighed for det naturlige.

Formand for Dansk Folkeparti, Pia Kjærsgaard, abonnerer på samme synspunkt, når hun i sit ugebreve fra den 22. marts, understreger, at det er den naturgivne forplantningsevnen, der afgør, om et parforhold er anerkendelsesværdigt eller ej. Hun skriver:

»At homoseksuelle i sagens natur ikke er i stand til at få børn på naturlig vis inden for rammerne af et ægteskab, behøver jeg vist ikke at tvære rundt i [...] Det drejer sig om hensynet til det ufødte barn og hensynet til ægteskabet som ikke alene er kirkelig, men også en samfundsskabt ramme for samlivet mellem mand, kvinde og børn.«

Hvilken natur refererer politikere egentlig til, når de påkalder sig na-

turen på den måde? Det lyder som om seksualitet og reproduktion er knyttet tæt sammen, så reproduktion kun findes i den heteroseksuelle udgave – det man også kalder for samleje. Men er det egentlig sådan? Har mennesker sex, fordi de vil have børn? Er reproduktion virkelig bundet til heteroseksualitet på grund af 'naturen'?

Det heteroseksuelle matrix

Birthe Rønn Hornbech og Pia Kjærsgaard er født i henholdsvis 1943 og 1947. De er vokset op i en periode, hvor kønsroller var mere traditionelle, end de er i dag. At være kvinde betød dengang at være gift med en mand, at føde børn og at være husmor.

Begge politikere er børn af det, den berømte amerikanske filosof og feminist Judith Butler kalder for 'den heteroseksuelle matrix': mænd begærer udelukkende kvinder, kvinder begærer udelukkende mænd, og dette heteroseksuelle begær er den naturlige reproduktive grundenhed.

Det paradoksale er, at netop denne 'naturgivende' lov ikke engang var hundrede år gammel, dengang Birthe Rønn Hornbech og Pia Kjærsgaard blev opdraget til kvinderollen. Som den amerikanske historiker Jonathan Katz skriver i sin bog *The invention of heterosexuality* (Heteroseksualitetens opfindelse, red.), fandtes heteroseksualitet som en betegnelse for en særlig slags seksuel adfærd ikke før i slutningen af den 19. århundred. Og det var først i det tidlige 20. århundred, at heteroseksualitet blev synonym med det normale.

Heteroseksualitet opstod i forbindelse med den nyudviklede videnskab sexologi. Termen betegnede egentlig seksuel adfærd mellem mennesker af det modsatte køn uden prokreative formål – det vil sige samleje, som ikke havde til formål at skabe børn, men udelukkende var motiveret af begær.

Dengang var heteroseksualitet lige så unormalt som al anden seksuel adfærd, der ikke havde et til formål at avle børn. Standarden for det normale var at skabe afkom, uafhængig af om man begærede den person, man gjorde det med, seksuelt. Seksualitet i vores tids forstand, altså med det formål at gøre sig erotiske erfaringer, var

Reproduktion og seksualitet bør ikke nødvendigvis hænge sammen. Det gør de kun, hvis man tænker inden for den heteroseksuelle matrix.

Foto: Kennet Havggaard/Scanpix

« Som menneskelige væsner er vi mere end 'naturens produkt'. Vi lever sammen i relationer med hinanden og skaber selv de vilkår, som vi ønsker at leve sammen under

endnu ikke koblet sammen med målet om at skabe børn. Tværtimod. Begær for et andet menneske var udelukkende noget, man dyrkede i ikke-prokreative forhold.

Ægte kærlighed

I det tidlige 19. århundredes borgerskab var begær og kærlighed ikke knyttet til seksuel samleje. Her var idealet nemlig *true love* (den ægte kærlighed), og det betød, at man skulle holde sig fra at følge sine såkaldte kødelige impulser.

Med det udgangspunkt kunne en mand, som begærede en anden mand, meget vel have børn sammen med en kvinde, fordi menneskelig reproduktion var adskilt fra menneskelig seksualitet.

Det er først med psykoanalytisk voksende indflydelse og den fremskridende medikalisering af seksualitet og reproduktion, at begær blev knyttet til prokreativ seksuel adfærd.

Først da skiftede heteroseksualitet rolle fra at have været en perversion til at fremstå som det normale, som 'naturens produkt'.

Når politikere som Birthe Rønn Hornbech og Pia Kjærsgaard refererer til 'naturen' som et argument mod statens og folkekirkenes vel-signelse af lesbiske og bøsse ægteskaber, tager de altså fejl. Det, deres argument er baseret på – heteroseksualiteten som den naturlige instans af reproduktion – er i sig selv en resultat af en bestemt historisk udvikling. Deres argument giver kun me-

International kommentar

Boko Haram er et skalkeskjul

Den islamiske oprørsbevægelse, Boko Haram, fremstilles som et vidnesbyrd om den voldelige islamismens fremfærd i Nigeria. Men i virkeligheden er den en brik i klaner og politikeres beskidte magtkamp

af Richard Dowden

I Nigeria er intet, hvad det ser ud til. Under den kaotiske overflade findes et netværk af forbundsfæller og gensidige forpligtelser, som ikke er synlige for udenforstående – ja, undertiden heller ikke for insidere.

Statslige pengemidler 'for-svinder', folks loyalitet købes i stor stil, budgetter ribbes, og der deles i porten. Magten – den politiske og den økonomiske – er aldrig gennemsigtig.

Den forpligtelse over for myndigheder og arbejdsgivere, som en borger forventes at føle i en nationalstat, bliver i Nigeria overtruffet af hensynet til venskaber, familieforbindinger og klanrelationer. I Nigeria vejer staten og dens institutioner ikke nær så tungt som de personlige tilhørsforhold. I Nigeria er staten ikke en agtet institution, der skal tjene alle borgere. Den er et skatkammer af magt og penge, som bliver brugt flittigt til at skabe relationer og personlige bånd.

Det er disse tilstande – snare end den islamisk fundamentalismes fremmarch – man skal skele til, hvis man vil forstå baggrunden for, at to vestlige gidsler – englænderen Chris McManus og italieneren Franco Lamolinaro, begge bygningsingeniører – blev dræbt under en forkludret en retningsaktion i sidste måned.

En gruppe, der kaldte sig al-Qaeda Hindsides Sahel, og som siges at være en del af Boko Haram-bevægelsen, påtog sig ansvaret. Ifølge de nigerianske myndigheder var de krav, som gruppen fremsatte for at ville frigive gidslerne urealistiske ...

Medvind til Boko Haram
Boko Haram betyder: 'vestlig uddannelse er syndigt' og er blevet den gængse betegnelse for gruppen med det lange navn: Ja-

ma'atu Ahlis Sunna Lidda'awati Wal-Jihad, som betyder: 'Gruppen, der er fast besluttet på udbrede Profetens lære og Jihad'.

Boko Haram voksede frem i 2002 som en fredelig, islamisk bevægelse, der lå helt på linje med regionens 200 år gamle tradition for muslimsk fundamentalisme. Den greb først til væbnet kamp og terroraktioner i 2009, efter at dens leder, Mohamed Yusuf, var blevet tortureret til døde af politiet.

Torturscenerne blev filmet af politiet, og endte med at blive lækket, hvilket gav Boko Haram fantastisk medvind.

Bevægelsen krævede nu en islamisk stat i det nordlige Nigeria og gik til angreb på kristne kirker og politistationer. Angrebene var primitive og foregik som oftest ved hjælp af hjemmelavede bomber.

I dag har Boko Haram imidlertid professionaliseret sin praksis. Sidste år gennemførte bevægelsen bombardementer af politistationer og FN-hovedkvarteret i provinshovedstaden Abuja. Over hundrede mennesker ofrede sig som selvmordsbombere – et fænomen, der indtil da var ukendt i Nigeria. I Nigeria er lejesoldater ikke svære at finde, men normalt har man ikke kunnet betale folk for at dræbe sig selv. Det kræver enten et gløden engagement i sagen eller direkte hjernevask.

Ydermere betjener Boko Harams bombemænd sig nu af avancerede eksplosive anordninger, ligesom angrebet sidste år var det første, der var rettet direkte mod centrale statslige institutioner.

Den hårde kerne i Boko Haram vil tydeligvis gå langt for sit krav om en shariat. Bevægelsen er godt organiseret, godt finansieret og nogle af dens agenter er uddannet i de våbenteknikker, som er blevet udviklet af modstandsbevægelserne i Afghanistan og Irak.

Taknemmelig syndebuk

I månederne efter FN-bombningen blev alle former for angreb tillagt Boko Haram. Mange af dem syntes imidlertid ikke at stemme overens med bevægelsens ideologiske målsætninger.

I november sidste år meldte Nigerias statslige sikkerhedsstjernereste så, at den har identificeret fire kriminelle syndikater, der er begyndt at fremsætte erklæringer og trusler i Boko Harams navn.

En bombing af en kirke, som blev tillagt Boko Haram, viste sig at være gennemført af en lokal mand, som havde set sig gal på menigheden. Mindst én nord-

lig statguvernør har betalt Boko Haram at angribe sine rivaler. En tidligere højststående nigeriansk regeringsembudsmand, siger, at det i Nordnigeria lige nu er gunstige tider for at gøre gamle regnskaber op eller rydde rivaler af vejen. Man kan altid gøre det i Boko Harams navn. Det garanterer, at ens trusler og krav udløser en god portion frygt.

Også Nigerias militær og sikkerhedsstjernereste profiterer af frygten for Boko Haram. Nigeria bruger en fjerdedel af sit budget på sikkerhed, og sikkerhedscheferne bliver hele tiden nødt til at finde nye anledninger, der kan berettige til, at pengestrømmen holdes flydende.

Mange af de nordlige motorveje er spækket med vejspæringer, hvilket giver politiet et påskud for at gennemføre noget, der bedst kan betegnes som landevejssvøveri. Det er meget svært at komme igennem en nigeriansk vejspærring uden en dashing – betaling – af politiet.

Disse beløb er dog pebernødder i forhold til udgifterne til hæren. Boko Haram har givet generalerne det bedste påskud for at til kræve øgede midler, siden militærstyrkets forsvandt i 1999.

Politikere som bagmand

Også politikere i Nordnigeria lukrerer på Boko Haram. De mener at have givet penge til og måske endda har overtaget ledelsen af oprørsgruppen.

I regionen har man taget ved at lære af Nigerdeltaet, hvis politikere har vist sig at være drevne ud i kunsten at manipulere de bånd, der begår angreb mod olieinstallationer og kræver, at olieselskaberne skal gøre mere for de lokale samfund. Resultatet er, at den politisk magt har forskudt sig til Deltaet, og at Nigeria nu har en mand fra Deltaet som præsident.

Samme metoder må kunne bruges i det nordlige Nigeria, hvis politiske magt er svundet efter næsten 50 års dominans, synes de nordlige politikere at mene.

Og de almindelige nigerianere? Der er 150 millioner af dem, og over 60 procent er under 25 år. 90 procent af dem lever for under to dollars om dagen. Indtil de fatter håb om en bedre fremtid, er det let at undergrave deres loyalitet over for staten og nationens stabilitet, lov og orden.

debat@information.dk

Richard Dowden er engelsk journalist, Afrika-ekspert og direktør for Royal African Society

© African Arguments og Informationw

Langt læserbrev: 2.200 enheder inkl. mellemrum. E-mail: debat@information.dk
Kommentar: 4.300 enheder inkl. mellemrum. E-mail: debat@information.dk

ning, hvis man holder fast i den normative påstand om, at seksuelt samleje, begær og reproduktion hænger sammen.

Men seksualitet har intet naturligt grundlag i den forstand, at seksuelt samleje har som formål at skabe børn. Seksualitet er meget mere end at skabe børn. Og at skabe børn er meget mere end seksualitet.

Som menneskelige væsner er vi mere end 'naturens produkt'. Vi lever sammen i relationer med hinanden og skaber selv de vilkår, som vi ønsker at leve sammen under.

I virkelighedens verden har mænd, som begærer mænd, børn sammen med kvinder, som begærer kvinder.

I virkelighedens verden vokser børn op med to mødre og to fædre. I virkelighedens verden er livet meget mere kompliceret end den populære inddeling i naturlig og unaturlig.

Den er langt mere kompliceret end den politiske retorik, som bygger på en sådan inddeling, gerne vil have os til at tro.

Politisk udsyn, tak

Reproduktion og seksualitet bør ikke nødvendigvis hænge sammen. Det gør de kun, hvis man tænker inden for den heteroseksuelle matrix.

Men som politikere skulle man gerne være i stand til at tænke sig ind i situationer, som er ikke ens egne. Kan man ikke det, tager man muligvis fejl, når man skal træffe politiske beslutninger, som påvirker hele befolkningen.

At træffe politiske beslutninger kræver, at man kan se ud over ens egen horisont.

Det kan godt være svært i det her tilfælde, netop fordi vi er så vant til at tænke verden gennem den heteroseksuelle matrix. Men blot fordi noget er svært, betyder det jo ikke, at man skal lade være med at prøve.

Samfundet som et fælles projekt udvikler sig kun til det, vi stræber efter, hvis vi også arbejder mod det.

Om vort samfund overhovedet skulle være indrettet i den nuværende norm, der er baseret på eksklusive parforhold, er endnu et åbent spørgsmål. Men at mennesker elsker hinanden og får børn sammen, uafhængig af om de begærer hinanden seksuelt, er allerede en realitet. Og hvis mennesker gerne vil gifte sig med hinanden, skal det være deres beslutning, ikke politikernes.

kronik@information.dk

Sebastian Mohr er etnolog og ph.d.-studerende ved Center for Medicinske Videnskabs- og Teknologistudier på Københavns Universitet

“ Hermed vil ringen være sluttet. Ved lov vil man ophæve naturens virkelighed og have vedtaget, at homoseksuelle kan alt det, et normalt ægtepar kan – endog få børn

Jesper Langballe, præst og medlem af Folketinget for Dansk Folkeparti

“ Folkekirken skal vise, at den ikke lever i år 1909, men i år 2009. Som kristne må vi leve ud fra, at vores tilvænnede forestillinger om, hvad der er normalt og unormalt, hele tiden skal vendes og vurderes ud fra, at Gud er kærlighed

Bo Heikendorf Petersen, Sognepræst ved Filips Kirke

“ Beslutningen kan skade de homoseksuelle, som nu presses ind i at skulle ligne de heteroseksuelle og ikke længere anerkendes for deres forskellighed

Erik Bjergager, lederskribent Kristeligt Dagblad

“ Folks seksualitet er deres egen sag, og jeg går ind for ligebehandling

Lars Løkke Rasmussen (V), tidligere statsminister

“ Trosfrihed for præster og homoseksuelle, også inden for kirken. Og så må de selv rode med Paulus

Rune Engelbrecht Larsen, Politiken